

NORGES HØYESTERETT

D O M

avsagt 7. september 2023 av Høyesterett i avdeling med

dommer Bergljot Webster
dommer Aage Thor Falkanger
dommer Arne Ringnes
dommer Espen Bergh
dommer Kine Steinsvik

HR-2023-1639-A, (sak nr. 23-034395STR-HRET)
Anke over Hålogaland lagmannsretts dom 4. desember 2022

I.

A

(advokat John Christian Elden)

mot

Påtalemyndigheten

(riksadvokatfullmektig Mads Fredrik Baardseth)

II.

Påtalemyndigheten

(riksadvokatfullmektig Mads Fredrik Baardseth)

mot

A

(advokat John Christian Elden)

S T E M M E G I V N I N G

(1) Dommer **Bergh:**

Sakens spørsmål og bakgrunn

- (2) Saken gjelder domfellelse av en politibetjent for grovt uaktsom voldtekt, for å ha misbrukt sin stilling med videre til å skaffe seg seksuell omgang og for grovt brudd på tjenesteplikt. Spørsmålene for Høyesterett gjelder særlig lovanvendelsen etter straffeloven § 295 om misbruk av stilling, omfanget av Høyesteretts prøving utenfor anken og straffutmålingen.
- (3) A er født i 1984 og var i tidsrommet som tiltalen gjelder, tilsatt som politibetjent i X. Tiltalen ble tatt ut i 2021 og knytter seg til seksuell omgang med flere kvinner som A var kommet i kontakt med i forbindelse med sin stilling. Overfor to kvinner gjaldt tiltalen voldtekt, straffeloven § 292, jf. § 291, og overfor fem kvinner å ha skaffet seg seksuell omgang ved misbruk av stilling, avhengighetsforhold eller tillitsforhold, straffeloven § 295. Videre ble han tiltalt for grovt brudd på tjenesteplikt, straffeloven § 171, knyttet til seksualisert kommunikasjon med en kvinne som han hadde kommet i kontakt med i forbindelse med tjenesten.
- (4) For alle postene i tiltalen som omfatter seksuell omgang, også poster som A senere er frifunnet for, er det på det rene, og A har erkjent, at det faktisk har vært seksuell omgang mellom ham og kvinnene. I flere av tilfellene har det dreid seg om røff og utfordrende sex med betydelige elementer av det som omtales som BDSM – bondage, dominans, sadisme og masochisme.
- (5) De delene av tiltalen som omfattes av behandlingen i Høyesterett, lyder slik:

«I Straffeloven § 292, jf. § 291

for å ha skaffet seg seksuell omgang ved vold eller truende atferd og voldtekten omfattet innføring av penis og gjenstand i endetarmsåpning.

Grunnlag:

a)

Den 9. juli 2018 i --- 00 i X, etter forutgående avtale om seksuell aktivitet med B, blant annet at hun skulle 'straffes' seksuelt, bandt han i tråd med avtalen henne på hender og føtter. Til tross for at hun likevel etter hvert sa nei, ba ham om å stoppe og forsøkte å sparke ham bort, førte han en agurk inn i hennes anus på en smertefull måte.

b)

...

II Straffeloven § 295

for å ha skaffet seg seksuell omgang ved misbruk av stilling, avhengighetsforhold eller tillitsforhold.

Grunnlag:

a)

I september 2017 i X, som politibetjent i Nordland politidistrikt, kom han i kontakt med C som anmeldte et tyveri av en bil og kort tid senere en voldshendelse. Han

deltok i etterforskingen av sakene og gjennomførte blant annet avhør av henne. Hun tok også kontakt med ham for å få hjelp idet hennes førerkort var inndratt. De utvekslet også opplysninger om hennes naboer som var en del av narkotikamiljøet i X. I perioden fra september 2017 til august 2019 fikk hun tillit til ham og hun kom i et avhengighetsforhold til ham. Han utnyttet den tjenstlige relasjon til henne og hadde i perioden en lang rekke samleier med henne.

...

c)

I perioden fra september 2018 til august 2019 i X, som politibetjent ved Nordland politidistrikt, hadde han omfattende kontakt med D angående det lokale narkotikamiljøet, herunder i forbindelse med etterforskningsvirksomhet og ordensoppdrag. Hun utviklet etter hvert et tillitsforhold til ham og han utnyttet den tjenstlige relasjon til å ha samleie med henne 22. juni 2019 på sin bopel i --- 00 i X.

...

e)

I perioden fra august 2018 til 15. juli 2019 i X, som politibetjent ved Nordland politidistrikt, hadde han omfattende kontakt med E i forbindelse med etterforskningsvirksomhet og ordensoppdrag. Hun utviklet etter hvert et tillitsforhold til ham og han utnyttet den tjenstlige relasjon til henne ved i perioden å ha flere samleier med henne.

III Straffeloven § 171

for å ha utøvd eller bistått ved utøving av offentlig myndighet og grovt brutt sin tjenesteplikt.

Grunnlag:

I perioden fra sommeren 2017 til mai 2018 i X, som politibetjent ved Nordland politidistrikt, hadde han flere ganger kontakt med F angående et voldtektsforhold som hun ønsket å anmelde til politiet. Han bistod henne i denne forbindelse med tjenestehandlinger ved blant annet å motta straffesaksrelatert informasjon, og at han ut fra sin erfaring og posisjon som politi ga henne råd og kommentarer. Han la den mottatte saksinformatjonen som han fikk fra henne inn som opplysninger i politiets register. I samme periode hadde han ved flere anledninger seksualisert kommunikasjon der han gjentatte ganger forsøkte å få henne til å si ja til at de gjennomførte handlinger med seksuell omgang. Den seksualiserte kommunikasjonen foregikk til dels i samme kommunikasjon som at hun opplyste om voldtektsforholdet og/eller ønsket råd fra ham om å anmelde.»

(6) Helgeland tingrett avsa 29. april 2022 dom, der domsslutningen punkt 1 til 5 lyder slik:

- «1. A, født 00.00.1984, frifinnes for tiltalebeslutningens post I b), II b), II c), II d) og post III.
2. A, født 00.00.1984, dømmes for overtredelse av straffeloven § 294, jf. § 291, og straffeloven § 295 til fengsel i 2 – to – år, jf. straffeloven 2005 § 79 bokstav a).

Varetekt kommer til fradrag med 27 – tjuesyv – dager jf. straffeloven 2005 § 83.

3. A, født 00.00.1984, dømmes til å betale erstatning til B med 102.625 – etthundreogtotosenssekshundreogtjuefem – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen.
4. A, født 00.00.1984, dømmes til å betale erstatning til C med 100.000 – etthundretusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen.
5. A, født 00.00.1984, dømmes til å betale erstatning til E med 100.000 – etthundretusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelse av dommen.»

(7) Både A og påtalemyndigheten anket deler av tingrettens dom. Hålogaland lagmannsrett avsa 4. desember 2022 dom, der domsslutningen punkt 1 til 4 lyder slik:

- «1. A, født 00.00.1984, dømmes for overtredelse av straffeloven § 294, jf. § 291 bokstav a, straffeloven § 295 og straffeloven § 171. For disse forholdene og forholdene som ble rettskraftig avgjort ved Helgeland tingretts dom av 29.04.2022, sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav a, dømmes han til fengsel i 3 – tre – år. Varetektsfradraget utgjør 27 – tjuesyv – dager, jf. straffeloven § 83.
2. A frifinnes for tiltalens post I b.
3. A skal betale erstatning til B med 135 625 – etthundreogtrettifemtusenssekshundreogtjuefem – kroner. Betalingsfristen er to uker fra forkynnelsen av lagmannsrettens dom.
4. A skal betale erstatning til D med 100 000 – etthundretusen – kroner. Betalingsfristen er to uker fra forkynnelsen av lagmannsrettens dom.»

(8) Tiltalen post I gjaldt forsettlig voldtekt. Både i tingretten og i lagmannsretten er A frifunnet for post I b på det grunnlag at det ikke kan utelukkes at den seksuelle omgangen var frivillig fra kvinnens side. Når det gjelder post I a, ble han både i tingretten og lagmannsretten dømt for grovt uaktsom voldtekt, straffeloven § 294. Dette bygger på at kvinnen fra starten ble ansett å ha deltatt frivillig i den seksuelle omgangen, men at A unnlot å avslutte da kvinnen ønsket det.

(9) A ble i tingretten frifunnet for tiltalen post II b og II d. Frifinnelsen bygde på at retten ikke fant det bevist at den seksuelle omgangen var en følge av misbruk av stilling eller tillitsforhold. Påtalemyndigheten anket ikke disse postene.

(10) I tingretten ble A også frifunnet for post II c og III, men etter anke fra påtalemyndigheten ble han for disse postene domfelt i lagmannsretten.

(11) Når det gjelder post II a og II e, ble A domfelt i tingretten. Han anket ikke disse postene, slik at skyldspørsmålet for disse postene ikke ble behandlet i lagmannsretten. Postene inngikk ved den samlede straffutmålingen som lagmannsretten foretok.

(12) Både A og påtalemyndigheten anket til Høyesterett. Anken fra A gjaldt saksbehandlingen – mangelfulle domsgrunner – for post I a og II c, samt lovanvendelsen for post II c og III. I

tillegg anket han over straffutmålingen. Påtalemyndigheten innga motanke over straffutmålingen for det tilfellet at anken fra A helt eller delvis ble henvist til Høyesterett.

- (13) Høyesteretts ankeutvalg avsa 24. mai 2023 beslutning, der slutningen lød slik:
- «1. Anken over tiltalens post I a tillates ikke fremmet.
 2. Anken fremmes for så vidt gjelder tiltalens post II c.
 3. Anken over tiltalens post III nektes fremmet.
 4. Ankene over straffutmålingen fremmes.»
- (14) Nektelsen av å fremme anken over tiltalen post III var begrunnet, jf. straffeprosessloven § 323 andre ledd andre punktum, jf. første ledd tredje punktum.
- (15) Etter dette gjelder anken til Høyesterett lovanvendelsen og saksbehandlingen – domsgrunnene – knyttet til tiltalen post II c, samt straffutmålingen.
- (16) Forsvareren har på vegne av A i korte trekk gjort gjeldende at lagmannsrettens domfellelse etter post II c bygger på en uriktig forståelse av straffeloven § 295, og at A dermed må frifinnes for denne posten. Subsidiært er det gjort gjeldende at det foreligger feil ved domsgrunnene ved at det ikke er mulig å prøve lagmannsrettens lovanvendelse. Det foreligger videre feil ved at lagmannsretten ikke i tilstrekkelig grad har begrunnet grunnlaget for å domfelle i en situasjon der tingretten har frifunnet. Sentrale momenter ved bevisvurderingen står uforklart. Feilene ved domsgrunnene må lede til opphevelse av lagmannsrettens dom for denne posten.
- (17) Under saksforberedelsen og prosedyren for Høyesterett har forsvareren tatt opp flere spørsmål utenfor anken.
- (18) Det gjøres gjeldende at tingretten ved domfellelsen etter tiltalen post II a og II e har anvendt forsettskravet uriktig. Videre gjøres det gjeldende at de feilene ved lovanvendelsen som foreligger når det gjelder post II c, også rammer tingrettens avgjørelse for disse to postene. Tingrettens domfellelse for disse postene må dermed oppheves.
- (19) For post II a slutter påtalemyndigheten seg til at tingretten har anvendt forsettskravet uriktig, og at domfellelsen på dette punktet må oppheves. For øvrig bestrides at det foreligger feil som påstått av forsvareren.
- (20) Når det gjelder lovanvendelsen under post III, gjør forsvareren gjeldende at det foreligger en lovanvendelsesfeil som ikke var påberopt i anken til Høyesterett, og ikke ble drøftet i ankeutvalgets avgjørelse. Forsvareren fremhever at det for domfellelse etter straffeloven § 171 er et vilkår at tiltalte på gjerningstidspunktet har kunnskap om at han eller hun foretar en ulovlig handling, og at lagmannsrettens drøftelse av forsettet ikke omfatter dette momentet. Påtalemyndigheten har sagt seg enig i at det gjelder et slikt kunnskapskrav, men gjør gjeldende at lagmannsrettens forsettsdrøftelse også dekker dette, og at det dermed ikke foreligger noen feil.
- (21) For de forholdene der domfellelsen opprettholdes etter Høyesteretts behandling, har forsvareren lagt ned påstand om at A behandles på mildest mulig måte. Påtalemyndigheten

har for det tilfelle at domfellelsen omfatter de samme postene som i lagmannsretten med unntak av post II a, lagt ned påstand om at straffen settes fengsel i tre år og to måneder. Dersom også lagmannsrettens domfellelse etter post II c oppheves, påstås en straff på fengsel i to år og fire måneder.

Mitt syn på saken

Vilkårene for domfellelse etter straffeloven § 295

Innledende bemerkninger

- (22) Spørsmålene for Høyesterett gjelder i stor grad vilkårene for domfellelse etter straffeloven § 295. Jeg vil derfor først gå inn på innholdet i denne bestemmelsen.
- (23) Bestemmelsen har overskriften «Misbruk av overmaktsforhold og lignende». Første ledd til og med bokstav a, som er det aktuelle alternativet i denne saken, lyder slik:
- «Med fengsel inntil 6 år straffes den som skaffer seg eller en annen seksuell omgang, eller får noen til å utføre handlinger som svarer til seksuell omgang med seg selv ved
a. misbruk av stilling, avhengighetsforhold eller tillitsforhold ...»
- (24) Det er et grunnvilkår at det har funnet sted seksuell omgang. I denne saken er det som nevnt på det rene at det har vært seksuell omgang mellom A og de fornærmede.
- (25) For å kunne straffe etter § 295 kreves det videre at det foreligger et overmaktsforhold av den karakter som er angitt i bokstav a, og at denne relasjonen er misbrukt. Bruken av ordet «ved» viser videre at det må være en sammenheng mellom misbruket av overmaktsforholdet og den seksuelle omgangen.
- (26) Denne delen av straffeloven § 295 viderefører straffeloven 1902 § 193. Lovforarbeidene til den tidligere bestemmelsen kan dermed klargjøre lovens vilkår.

Misbruk av overmaktsforhold

- (27) I denne saken er det særlig alternativene «stilling» og «tillitsforhold» i bokstav a som er aktuelle. Begrepet «stilling» skal forstås relativt vidt, se HR-2023-473-A avsnitt 13 til 20 med videre henvisning blant annet til forarbeidene. I Ot.prp. nr. 28 (1999–2000) side 113 fremheves det at begrepet «tillitsforhold» i mange tilfeller vil være overlappende med «stilling» fordi et forhold som følger av en bestemt stilling, ofte også vil utgjøre et tillitsforhold.
- (28) Dersom det er på det rene at et forhold faller inn under minst ett av alternativene i bokstav a og det ut fra dette foreligger et overmaktsforhold, kan det ikke være nødvendig for domfellelse at retten tar stilling til om forholdet også faller inn under ett av de andre alternativene.
- (29) Innholdet i kravet om «misbruk» er i Ot.prp. nr. 28 (1999–2000) side 113 beskrevet slik:

«Hva som skal regnes som misbruk, vil være situasjonsbetinget. Generelt vil det regnes som misbruk dersom gjerningspersonen på en utilbørlig måte utnytter sitt overmaktsforhold til å skaffe seg seksuell omgang med fornærmede, f.eks. som dennes lege, psykolog eller støttekontakt. Relevante faktorer ved vurderingen vil være partenes alder, erfaring og opptreden, herunder hvilken overlegne posisjon dette har satt gjerningspersonen i overfor fornærmede. Herav følger at ikke alle forhold mellom personer hvor den ene part står i et overordningsforhold til den andre, omfattes. Situasjonen vil kunne stille seg annerledes dersom partene uavhengig av den enes overmaktsforhold, har seksuell omgang, f.eks. som følge av at det utvikler seg et alminnelig kjærlighetsforhold. Begrunnelsen for straffebudet – vern av personer som står i et underordningsforhold til annen person – vil da ikke lenger gjøre seg gjeldende.»

- (30) Denne redegjørelsen er også gjengitt i forarbeidene til den någjeldende bestemmelsen i Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) side 236.
- (31) Angivelsen av «alminnelig kjærlighetsforhold» som motsetning til «overmaktsforhold» er ikke brukt som mer enn et eksempel. Det vil også i andre tilfeller kunne foreligge seksuell omgang mellom personer der det er et overmaktsforhold uten at dette utgjør et misbruk. Som departementet fremhever, vil det sentrale være om det foreligger en *utilbørlig utnyttelse* av overmaktsforholdet. Ved denne vurderingen vil de samlede omstendighetene, herunder de momentene som fremheves i sitatet, være avgjørende.

Krav om årsakssammenheng

- (32) Om kravet til sammenheng mellom den seksuelle omgangen og et overmaktsforhold heter det i Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) side 235:
- «Straffeloven 1902 § 193 retter seg mot ulike tilfeller av seksuell omgang fremskaffet ved utnyttelse av et overmaktsforhold. I dette ligger at den seksuelle omgangen er oppnådd på en måte som utelukker reell frivillighet. Det må være årsakssammenheng mellom overmaktsforholdet og den seksuelle omgangen.»
- (33) Her presiseres altså at det gjelder et krav om *årsakssammenheng*. Som fremhevet i HR-2022-1271-A avsnitt 57 har spørsmål om årsakssammenheng likevel en annen funksjon i strafferetten enn i erstatningsretten. Der det gjelder et årsakskrav, må innholdet i kravet utledes ved en tolkning av den enkelte straffebestemmelsen og ikke ut fra en allmenngyldig lære om krav til årsakssammenheng.
- (34) Kravet som forarbeidene beskriver, er at *reell frivillighet* må kunne utelukkes. Samtidig er det en grunnleggende side ved straffeloven § 295 at bestemmelsen, i motsetning til for eksempel voldtektsbestemmelsen i § 291, kan anvendes selv om den seksuelle omgangen fra fornærmedes side i utgangspunktet er frivillig. Uttalelsen må dermed forstås slik at det sentrale og avgjørende er om frivilligheten er *reell*, med andre ord om fornærmede har tatt et fritt valg om seksuell omgang.
- (35) Det må igjen sees i sammenheng med misbrukskravet. Det må foreligge en utilbørlig utnyttelse av overmaktsforholdet, og dette må ha bidratt til fornærmedes valg om delta i den seksuelle omgangen på en slik måte at valget ikke er basert på reell frivillighet.

Subjektiv skyld

- (36) Skyldkravet etter straffeloven § 295 er forsett, jf. straffeloven §§ 21 og 22. Innholdet i dette er i Ot.prp. nr. 28 (1999–2000) side 113 beskrevet slik:

«Gjerningspersonen må vite at han har en overordnet stilling i forhold til fornærmede, eller at vedkommende er personlig avhengig av han eller at det for øvrig består et tillitsforhold mellom dem, og at den seksuelle omgangen er oppnådd ved misbruk av dette.»

- (37) Forsettet må altså omfatte at det foreligger et overmaktsforhold, og at dette forholdet har bidratt til at fornærmede har deltatt i den seksuelle omgangen. Gjerningspersonen må videre være kjent med de faktiske omstendighetene som medfører at det er tale om en utilbørlig utnyttelse – et misbruk. Det kreves ikke at han eller hun faktisk har forstått at det dreier seg om misbruk slik dette begrepet benyttes i loven. Kravet om forsett medfører ikke krav om kunnskap om innholdet i ord og uttrykk loven bruker, se blant annet Johs. Andenæs, *Alminnelig strafferett*, 6. utgave 2016, side 257. Det er de faktiske omstendighetene som er grunnlaget for lovens karakteristikk som forsettet må dekke.

Tiltalen post II c

- (38) Denne tiltaleposten knytter seg til seksuell omgang med D som fant sted 22. juni 2019. Hun er født i 1998.
- (39) Lagmannsretten redegjør i sin drøftelse innledningsvis for at D hadde en vanskelig oppvekst, og om hvordan hun etter hvert kom inn i et narkotikamiljø i X. Dette miljøet omfattet blant annet hennes tidligere stefar og hennes samboer. Mot slutten av 2018 bestemte D seg for å tipse politiet om samboerens oppbevaring av narkotika. Hun kontaktet da A, som hun også hadde hatt kontakt med tidligere, og ga ham opplysninger som blant annet ledet til at samboeren ble pågrepet. Den påfølgende tiden hadde hun jevnlig kontakt med A, blant annet fordi hun hadde behov for å snakke med ham om situasjonen hun var i.
- (40) Den 4. mars 2019 ble fornærmede og hennes samboer pågrepet. Samboeren ble varetektsfengslet. D fikk sitt førerkort beslaglagt, og A bisto henne med å få det tilbake.
- (41) D sendte også melding til A 9. mai 2019 med spørsmål om anmeldelse i forbindelse med at hun var fralurt et pengebeløp.
- (42) Noen dager før forholdet i tiltalebeslutningen sendte D et skjermbilde til A av en melding A tidligere hadde sendt til E. E er den fornærmede etter tiltalen post II e og var en venninne av fornærmede. I meldingen beskrev A på en detaljert måte sine ønsker om grov sex med E. Den etterfølgende utviklingen har lagmannsretten beskrevet slik:

«Da fornærmede forut for samleiet tiltalen gjelder sendte screenshot av meldingen til tiltalte, spurte hun om dette var noe han faktisk kunne tenke seg å gjøre. Etter dette sendte han meldinger til henne på Signal og Snapchat med spørsmål om hva hun var interessert i seksuelt og med opplysning om hva han var interessert i. Hun deltok i meldingsutveksling om dette.

Om kvelden 22.06.2019 drakk fornærmede alkohol. Etter hvert kontaktet hun tiltalte og lurte på om hun kunne komme på besøk. Han sa ja, men satte som betingelse at hun kom uten truse, og ba om at hun tok med glidemiddel. Hun hadde imidlertid ikke glidemiddel, og tok derfor ikke det med.

I begynnelsen av besøket satt de og pratet og hun fortsatte å drikke. Han drakk også litt. På et tidspunkt tok han initiativ til sex. Han tok fram gapestokken og hun ble plassert i den. Deretter gjennomførte han vaginalt og analt samleie med henne. På et tidspunkt pisket han henne med et tau. Fornærmede hadde ikke erfaring med slik seksuell praksis, og opplevde det som skjedde som smertefullt og nedverdiggende.»

(43) I sin videre drøftelse konkluderer lagmannsretten med at «tiltalte da han gjennomførte den seksuelle omgangen tiltalen gjelder, var i et slikt overmaktsforhold overfor fornærmede som rammes av straffeloven § 295 første ledd bokstav a». Dette begrunnes med en ytterligere gjennomgang av den forutgående kontakten mellom D og A.

(44) Etter dette behandler lagmannsretten sammenhengen mellom overmaktsforholdet og den seksuelle omgangen. Retten uttaler:

«Lagmannsretten har også kommet til at tiltalte skaffet seg seksuell omgang med fornærmede ved misbruk av overmaktsforholdet. Fornærmede hadde hatt en vanskelig oppvekst, tilhørte rusmiljøet i X og var på denne tiden i en vanskelig personlig situasjon, mens tiltalte var en sentral person i narkotikapolitiet i X. Da den seksuelle omgangen fant sted var hun 21 år mens tiltalte var 34 år. Hun hadde dessuten drukket før hun kom, og fortsatte å drikke. Av betydning er også at han fikk henne med på svært røff sex, som hun ikke tidligere hadde erfaring med, og som hun opplevde som smertefullt og nedverdiggende.»

(45) Om tiltaltes skyld uttaler lagmannsretten:

«Videre har lagmannsretten kommet til at tiltalte handlet forsettlig med hensyn til at den seksuelle omgangen ble oppnådd ved misbruk av overmaktsforholdet. Han var klar over de omstendighetene som gjorde at han sto i et overmaktsforhold til henne, herunder hennes vanskelige personlige situasjon.»

(46) Dette utdypes nærmere med en gjennomgang av As kunnskap om og kontakt med D.

(47) Etter mitt syn er lagmannsrettens domsgrunner tilstrekkelige til at Høyesterett kan prøve lovanvendelsen.

(48) Jeg kan ikke se at det er noen feil at lagmannsretten ikke uttrykkelig har uttalt hvilket av alternativene i § 295 første ledd man bygger på – om det foreligger misbruk av stilling eller misbruk av tillitsforhold. Lagmannsrettens drøftelse inneholder ingen tvil om at retten har funnet bevist at det foreligger misbruk av et overmaktsforhold, og det er naturlig å forstå retten slik at dette knytter seg både til As stilling som politibetjent og til et etablert tillitsforhold.

(49) Lagmannsrettens videre lovanvendelse er etter mitt syn riktig. De faktiske omstendighetene lagmannsretten har funnet bevist, gir tilstrekkelig grunnlag for å konstatere at det på gjerningstidspunktet fortsatt forelå et overmaktsforhold. Jeg kan heller ikke se at lagmannsretten har anvendt loven uriktig når den på grunnlag av de omstendighetene den fant bevist, er kommet til at den seksuelle omgangen ble oppnådd

ved misbruk av overmaktsforholdet. Rettens redegjørelse for forsettskravet bygger også på en korrekt lovanvendelse.

- (50) Forsvareren har, både når det gjelder lovanvendelsen og anken over domsgrunnene, vist til tingrettens frifinnelse. Tingretten oppsummerer sin drøftelse slik:

«Retten finner det klart at tiltalte har hatt en rolle som tjenestemann overfor D. Ut fra bevisene i saken ser det imidlertid ut som at han ikke har hatt noen rolle som polititjenestemann overfor henne etter månedsskiftet mars 2019.

Videre er det etter rettens oppfatning vanskelig å konstatere at han forsettlig har utnyttet et tillitsforhold, eller avhengighetsforhold for å oppnå sex, all den tid den seksuelle kontakten dem imellom oppsto etter at fornærmede plutselig henvendte seg til tiltalte med det – for retten – uttalte motiv å sikre bevis for en venninne.

Det er ytterligere vanskelig for retten å konstatere at hun var i noe avhengighets- eller tillitsforhold til tiltalte all den tid hennes uttalte motiv for å kontakte ham og initiere en seksuell prat/kontakt hadde som motiv at han skulle straffeforfølges.»

- (51) Etter mitt syn er lagmannsrettens begrunnelse tilstrekkelig til å vise at det fortsatt forelå et overmaktsforhold i juni 2019, da samleiet fant sted. Lagmannsretten klargjør hvorfor man vurderer dette annerledes enn tingretten.
- (52) Tingretten synes videre å ha lagt stor vekt på at det var D som tok kontakt med A ved oversendelse av skjermbildet av meldingen og har bygd på at motivet for dette var å konfrontere A med bildet med tanke på straffeforfølgning av ham. Det hadde vært ønskelig om lagmannsretten direkte hadde kommentert betydningen av dette initiativet fra D. Når lagmannsrettens drøftelse leses samlet, fremkommer det likevel at retten har vært klar over at det var D som innledet kontakten i juni 2019, men at den etter sin bevisbedømmelse ikke har ansett dette som sentralt for vurderingen av den videre utviklingen og foranledningen til den seksuelle omgangen. Lagmannsretten har blant annet fremhevet meldingene A sendte etter at han mottok skjermbildet, at han ba henne komme uten truse og med glidemiddel, og at det var han som tok initiativet til grov sex etter at hun var kommet til hans leilighet.
- (53) Etter mitt syn blir det ikke stående uforklart hvorfor lagmannsretten er kommet til et annet resultat enn tingretten, og, som jeg allerede fremhevet, kan jeg ikke se at det noen feil ved lagmannsrettens lovanvendelse. Anken knyttet til post II c må da forkastes.

Spørsmål som er tatt opp utenfor anken

Generelt om Høyesteretts prøvingsadgang utenfor anken

- (54) Det følger av straffeprosessloven § 342 første ledd at ankeinstansen, når den ikke skal prøve bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, er bundet av de ankegrunnene som er angitt i anken. Bestemmelsen i andre ledd inneholder imidlertid viktige unntak fra dette, og i § 342 andre ledd nr. 1 fremgår det at retten uansett ankegrunn «kan ... prøve om straffelovgivningen er riktig anvendt».

- (55) Adgangen til prøving i § 342 andre ledd gjelder utenfor ankegrunnen og ikke utenfor ankegjensstanden. De ulike tiltalepostene er i utgangspunktet selvstendige ankegjensstander. Med der anken omfatter reaksjonsfastsettelsen, er det likevel hele dommen som er ankegjensstand. I saken her var reaksjonsspørsmålet – straffutmålingen – omfattet av påtalemyndighetens anke til lagmannsretten, og begge parter har anket straffutmålingen videre til Høyesterett. Slik saken står for Høyesterett, utgjør det dermed ingen begrensning at adgangen til prøving etter § 342 andre ledd er begrenset til ankegjensstanden.
- (56) Det hindrer ikke Høyesteretts prøving av lovanvendelsen at denne ankegrunnen ikke har vært behandlet av lagmannsretten, jf. HR-2021-1453-S *Nav* avsnitt 57.
- (57) Etter ordlyden i § 342 andre ledd nr. 1 *kan* retten prøve lovanvendelsen uansett ankegrunn. Loven gir altså anvisning på en skjønnsmessig vurdering. Høyesterett har i utgangspunktet ingen plikt til å prøve lovanvendelsen utenfor anken. Jeg viser i denne sammenheng til *Nav*-dommen avsnitt 58 med videre henvisninger. Om avveiningen uttales videre i *Nav*-dommen avsnitt 59:
- «Det er hensynet til å oppnå et materielt riktig resultat som ligger til grunn for adgangen til å prøve ankegrunner utenfor anken. De grunnleggende rettsikkerhetsgarantiene som skal sikres gjennom ankesystemet kan derfor, ut fra de konkrete omstendighetene i saken, medføre at ankedomstolen ikke kan unnlate å prøve om straffelovgivningen er riktig anvendt. Et klart eksempel vil være tilfeller der retten kommer i tvil om vilkårene for straffansvar er oppfylt. I en slik situasjon må prøving skje for å unngå uriktige domfellelser.»
- (58) Et særlig spørsmål er Høyesteretts prøving i et tilfelle der en ankegrunn er nektet fremmet av Høyesteretts ankeutvalg og det senere gjøres gjeldende feil som gjelder samme ankegrunn. Det klare utgangspunktet er at det ikke er adgang til å anvende en ankegrunn som ankedomstolen selv, under ankesilingen, har nektet fremmet, se Rt-2011-514 avsnitt 27. Dette har likevel ikke vært ansett til hinder for en prøving av andre feil enn dem som ble påberopt i anken, selv om feilen ligger innenfor samme ankegrunn, se Rt-2002-8, som gjaldt lovanvendelsesfeil, og HR-2021-1207-A avsnitt 44, som gjaldt saksbehandlingsfeil – mangelfulle domsgrunner.
- (59) Heller ikke i denne sammenheng har Høyesterett plikt til å prøve det som anføres å utgjøre en feil. Blant annet er det vesentlig at prøvingsadgangen ikke kan brukes til å omgå systemet for ankeprøving i straffeprosessloven § 323. Det kan, slik det er generelt fremhevet blant annet i *Nav*-dommen avsnitt 58, i alle fall ikke være videre adgang til å oppnå prøving enn det som gjelder for feil som påberopes i anken, og dermed er gjenstand for ankesiling etter § 323.

Tiltalen post II a

- (60) A ble altså domfelt for denne posten i tingretten, og den var ikke omfattet av hans anke til lagmannsretten. Lagmannsretten har dermed ikke foretatt noen prøving av denne posten.
- (61) Tingretten beskriver i sin dom en tilknytning mellom A og fornærmede, C, i forbindelse med saker som hun anmeldte, der han mottok anmeldelsene og gjennomførte avhør. Videre redegjør retten for den seksuelle omgangen mellom dem og legger etter bevisførselen til grunn at det dreide seg om tre samleier.

- (62) Tingretten oppsummerer sin bevisbedømmelse og vurderer As subjektive skyld på følgende måte:
- «At tiltalte her har hatt en rolle som seksualpartner overfor C samtidig som han opptrådte som polititjenestemann overfor henne fremstår klart. Videre er det etter rettens oppfatning klart at hun sto i et avhengighets- og tillitsforhold til tiltalte, og at den seksuelle kontakten dem imellom ikke ville ha skjedd om ikke tiltalte hadde hatt sin rolle som polititjenestemann i hennes saker. Det er videre rettens oppfatning at tiltalte i det minste innså muligheten av dette.»
- (63) Slik jeg ser det, har tingretten, bygd på en riktig lovanvendelse, funnet det bevist at de objektive vilkårene for domfellelse etter straffeloven § 295 er oppfylt. Om de subjektive vilkårene, forsettskravet, uttaler imidlertid ikke retten mer enn at tiltalte «i det minste innså muligheten» av at de faktiske forholdene var slik tingretten har funnet bevist. Forsettskravet berøres ikke i tingrettens øvrige merknader, bortsett fra at det i det påfølgende avsnittet, uten noen videre drøftelse, konstateres at tiltalte har handlet forsettlig.
- (64) Innholdet i kravet til forsett er regulert i straffeloven § 22. Den mest alminnelige forsettsformen, sannsynlighetsforsett, foreligger etter bokstav b der gjerningspersonen har begått handlingen «med bevissthet om at handlingen sikkert eller mest sannsynlig dekker gjerningsbeskrivelsen» i straffebudet.
- (65) Tingretten må imidlertid forstås slik at man har bygd på forsettsformen *dolus eventualis* – eventuelt forsett – i § 22 bokstav c. Slikt forsett foreligger der gjerningspersonen «holder det for mulig at handlingen dekker gjerningsbeskrivelsen, og velger å handle selv om det skulle være tilfellet». Dette inneholder to elementer. For det første må det bevises at gjerningspersonen anså det «mulig» at hans eller hennes handlinger dekkes av gjerningsbeskrivelsen. For det andre må det bevises at han eller hun, til tross for slik kunnskap, valgte å gjennomføre handlingen.
- (66) Det jeg her har fremhevet, er understreket i et stort antall avgjørelser fra Høyesterett, se HR-2020-2117-A avsnitt 14 med videre henvisninger. I de tilfeller der retten bare har tatt stilling til det første elementet, om gjerningspersonen har innsett muligheten, og ikke det andre, om han eller hun likevel valgte handle, er lovens forsettskrav anvendt uriktig.
- (67) Det er situasjonen i dette tilfellet. Jeg er dermed kommet til at tingrettens dom må oppheves når det gjelder domfellelsen etter post II a.
- (68) Ved tingrettens dom ble A også dømt til å betale oppreisningserstatning til C med 100 000 kroner, jf. domsslutningen punkt 4.
- (69) Utgangspunktet er at selv om en tiltalt skulle bli frifunnet for straff, fører det ikke til at avgjørelse av sivile krav som ikke er krevd behandlet på nytt, samtidig blir opphevet. Det gjelder likevel en unntaksregel for tilfeller der det er sterke prosessuelle bånd mellom straffekravet og det sivile kravet. Jeg viser i denne sammenheng til HR-2018-2203-A avsnitt 19 følgende med videre henvisning til Rt-2009-1070 og Rt-2011-1448.

- (70) I dette tilfellet har A ikke anket idømmelsen av straff, verken til lagmannsretten eller til Høyesterett, og han har heller ikke på noe tidspunkt krevd ny behandling av det sivile kravet.
- (71) Når det gjelder straff, er jeg likevel som påpekt kommet til at tingrettens domfellelse må oppheves på det grunnlag at skyldkravet er anvendt uriktig. Opphevelsen er knyttet til de subjektive vilkårene for å idømme straff – forsettskravet – og ikke til de objektive omstendighetene i saken. Tingretten har funnet bevist utover enhver rimelig tvil at A har handlet som beskrevet i tiltalebeslutningen
- (72) Skyldkravet for å tilkjenne oppreisningserstatning er etter skadeserstatningsloven § 3-5 første ledd grov uaktsomhet. Dette er et lavere skyldkrav enn det som gjelder for å kunne straffe etter straffeloven § 295. Selv om resultatet ved ny behandling i tingretten skulle bli at A frifinnes for straff fordi de subjektive vilkårene – kravet om forsett – ikke er oppfylt, vil det ikke i seg selv røkke ved grunnlaget for tilkjennelsen av oppreisningserstatning.
- (73) Som påpekt har A ikke på noe tidspunkt angrepet avgjørelsen av oppreisningskravet. Slik forholdene er her, kan jeg ikke se at det er så sterke bånd mellom straffekravet og det sivile kravet at også idømmelsen av oppreisningserstatning må oppheves.

Tiltalen post II e

- (74) På samme måte som for post II a ble A domfelt for post II e i tingretten, og den var ikke omfattet av hans anke til lagmannsretten. Lagmannsretten har dermed heller ikke foretatt noen prøving av denne posten.
- (75) Tingretten har i sin dom en omfattende redegjørelse for kontakten mellom A og fornærmede i tilknytning til hans stilling som politibetjent. Retten bygger videre på at det har vært seksuell omgang mellom dem, men tar ikke uttrykkelig stilling til hvilket omfang som er bevist. Lagmannsretten har i forbindelse med sin straffutmåling bygget på at det var tale om minst fire samleier, og at det siste av disse omfattet det retten betegner som «svært røff sex».
- (76) Tingretten oppsummer sin drøftelse under denne tiltaleposten slik:

«At tiltalte har hatt en rolle som polititjenestemann overfor fornærmede i den samme tidsperioden som han også hadde en seksuell relasjon til henne fremstår klart. Videre er det etter rettens oppfatning klart at hun sto i et tillitsforhold til tiltalte, og at den seksuelle kontakten dem imellom ikke ville ha skjedd om ikke tiltalte hadde sin rolle som polititjenestemann i hennes saker. Tiltalte var også etter rettens oppfatning klar over at fornærmede var en sårbar person, som blant annet tilhørte rusmiljøet i X og som også vinteren 2019 var utsatt for trusler og rykter om at hun var en informant for politiet. Det er videre rettens oppfatning at tiltalte i det minste innså muligheten av dette, og at han har utnyttet sitt overmaktsforhold på utilbørlig vis.

De objektive og subjektive vilkår for straff er dermed til stede og tiltalte skal straffes for forholdet.»

- (77) Jeg har ikke innvendinger mot tingrettens lovanvendelse når det gjelder de objektive vilkårene for straff. Drøftelsen av forsettskravet er imidlertid uklart.
- (78) Retten uttaler at A var «klar over» sentrale omstendigheter knyttet til hennes sårbarhet, tilknytning til rusmiljøet og kontakt med politiet. Umiddelbart deretter heter det likevel at han «i det minste innså muligheten av dette». Det fremstår som om retten uttaler at han i det minste innså muligheten av omstendigheter som retten umiddelbart foran, og også i sin tidligere drøftelse, har funnet bevist at han var klar over.
- (79) Formuleringen «innså muligheten av» fremstår, slik jeg har redegjort for i forbindelse med post II a, som en ufullstendig og dermed uriktig anvendelse av skyldformen eventuelt forsett, jf. straffeloven § 22 bokstav c. Dette kan likevel ikke være avgjørende hvis rettens øvrige drøftelse viser at den har funnet det bevist at det foreligger sannsynlighetsforsett for alle de omstendigheter som kreves for domfellelse etter straffeloven § 295.
- (80) Som jeg har fremhevet, må det for domfellelse kreves at forsettet omfatter både at det foreligger et overmaktsforhold, og at dette forholdet har bidratt til at fornærmede har deltatt i den seksuelle omgangen. Når det gjelder kunnskap om overmaktsforholdet, foreligger den uklarheten som jeg har påpekt. Videre kan jeg ikke se at det av den drøftelsen jeg har sitert, og heller ikke i andre deler av tingrettens merknader, fremgår det at retten har funnet det bevist at tiltaltes forsett omfatter at overmaktsforholdet har bidratt til at fornærmede har deltatt i den seksuelle omgangen.
- (81) Samlet blir det da mitt syn at tingretten har anvendt forsettskravet uriktig. Tingrettens dom må dermed oppheves når det gjelder domfellelsen etter post II e.
- (82) På tilsvarende måte som for post II a er det ikke grunnlag for å oppheve tilkjennelsen av oppreisningserstatning til fornærmede.

Tiltalen post III

- (83) Denne posten gjelder grovt brudd på tjenesteplikt bestående i at A har hatt seksualisert kommunikasjon med en kvinne som han samtidig har hatt en tjenstlig relasjon til. Handlingen slik den er beskrevet i tiltalen, er således langt på vei av samme karakter som de øvrige handlingene tiltalen gjelder, men den er vesentlig mindre alvorlig i og med at den ikke omfatter seksuell omgang. Lagmannsretten har ved sin straffutmåling bygd på – og jeg er enig i det – at handlingen isolert ikke vil kunne gi grunnlag for strengere straff enn bot.
- (84) Anken til Høyesterett omfattet lovanvendelsen under post III. Denne delen av anken ble nektet fremmet ved Høyesteretts ankeutvalgs begrunnede beslutning 24. mai 2023. Den lovanvendelsesfeilen som nå gjøres gjeldende, er imidlertid en annen enn det som ble påberopt i forbindelse med den opprinnelige anken. I samsvar med det jeg har redegjort for, bygger jeg da på at det ikke er til hinder for prøving av dette spørsmålet at As opprinnelige anke over lovanvendelsen er nektet fremmet.
- (85) Jeg er likevel kommet til at det ikke er grunn til å prøve det lovanvendelsesspørsmålet som er tatt opp utenfor anken. Det dreier seg om en tiltalepost som er av meget begrenset betydning ved siden av de øvrige postene som A domfelles for. Jeg viser da både til

betydningen for den samlede straffutmålingen og til at handlingen beskrevet i tiltalen post III langt på vei har samme karakter som andre handlinger som A domfelles for. Ut fra dette kan jeg ikke se at en prøving er av vesentlig betydning for A.

- (86) Det er videre ikke klare holdepunkter for at domfellelsen av A for denne posten er uriktig, selv om loven skal forstås slik forsvareren gjør gjeldende. For det første kan lagmannsrettens begrunnelse, slik påtalemyndigheten anfører, oppfattes slik at det forsettet som er funnet bevist, også omfatter at handlingen var ulovlig. For det andre gir bevisbedømmelsen i lagmannsrettens dom grunnlag for å bygge på at det ved en eventuell ny prøving også vil kunne bevises at forsettet også omfattet lovligheten av handlingen.
- (87) Både forsvarer og påtalemyndigheten har gitt uttrykk for at det er et prinsipielt og uavklart spørsmål om domfellelse for grovt brudd på tjenesteplikt krever at forsettet omfatter at handlingen er ulovlig. Jeg kan likevel ikke se dette gir grunnlag for at Høyesterett skal behandle dette utenfor anken. Det spørsmålet som er tatt opp, har ikke vært fremhevet ved behandlingen i de tidligere instansene, og det ble heller ikke tatt opp i anken til Høyesterett. Når Høyesterett skal ta stilling til prinsipielle rettslige spørsmål, er det en vesentlig fordel for utøvelsen av prejudikatsfunksjonen at spørsmålet har vært behandlet i tidligere instanser.
- (88) Etter dette går jeg ikke inn på de spørsmålene som er reist knyttet til tiltalen post III.

Straffutmålingen

Utgangspunktet

- (89) Høyesterett skal fastsette en samlet straff for de forholdene der domfellelsen er opprettholdt ved Høyesteretts dom, jf. straffeprosessloven § 348 andre ledd. Dette er tiltalen post I a, II c og III.

Post I a

- (90) Fornærmede under post I a er B. A var studentveilederen hennes da hun gjennomførte Politihøgskolens praksisår fra høsten 2017 til våren 2018. Det oppsto etter hvert et forhold mellom dem, og de hadde seksuell omgang første gang i desember 2017. Forholdet i tiltalen fant sted 9. juli 2018.
- (91) Lagmannsretten delte seg for denne posten i tre fraksjoner. To dommere stemte for domfellelse for forsettlig voldtekt, tre dommere stemte for domfellelse for grovt uaktsom voldtekt, og to dommere stemte for frifinnelse. Etter stemmegivingen ble da resultatet at A ble domfelt for grovt uaktsom voldtekt.
- (92) Som det beskrives i tiltalen, forelå det i utgangspunktet en avtale mellom A og B om seksuell aktivitet som blant annet omfattet at hun skulle bindes på hender og føtter. Domfellelsen bygger på at A handlet grovt uaktsomt ved ikke å oppfatte at B ønsket å trekke sitt opprinnelige samtykke tilbake. De dommerne som stemte for slik domfellelse, uttaler blant annet:

«I denne sammenheng er vektlagt at tiltalte fortsatte den seksuelle omgangen ved bruk av agurken selv om fornærmede hylskreik (gråt kraftig) og forsøkte å sparke ham unna. Selv om hun på forhånd hadde samtykket til bruken av agurken på denne måten, og nødvendigvis må ha vært forberedt på at noe smerter kunne bli følgen av det, var hennes negative signaler så sterke at det var grovt uaktsomt av tiltalte å ikke oppfatte at hun trakk samtykket tilbake. I denne sammenheng er også vektlagt at hun var fastbundet og at tiltalte hadde den fulle kontrollen over situasjonen, og at han dermed burde være ekstra oppmerksom på hennes reaksjoner. Ved slik seksuell aktivitet som dette, burde det for øvrig vært avtalt et såkalt stoppord som fornærmede kunne bruke dersom det ble for vondt og hun ville avslutte. At det ikke var avtalt noe slikt stoppord, tilsa at tiltalte burde være ekstra påpasselig med å få med seg fornærmedes signaler.»

- (93) Lagmannsretten bygde på at straffen for dette forholdet isolert sett bør settes til fengsel i ett år og seks måneder. Retten viste til at straffen for grovt uaktsom voldtekt i utgangspunktet ligger på dette nivået der det ikke foreligger særlige skjerpene eller formildende omstendigheter, jf. HR-2018-568-A avsnitt 27.
- (94) Forholdet i denne saken er særegent ved at det i utgangspunktet forelå samtykke til seksuell omgang. Krenkelsen overfor fornærmede gjelder dermed ikke hele den seksuelle omgangen, men den delen hun ble utsatt for etter at hun trakk sitt samtykke tilbake.
- (95) Når jeg likevel er kommet til at et utgangspunkt på fengsel i ett år og seks måneder er riktig, er det fordi situasjonen slik den utviklet seg, var dypt krenkende for fornærmede, og hun hadde sterke smerter, samtidig som omstendighetene var slik at A hadde grunn til å opptre med særlig aktsomhet.

Post II c

- (96) Det gjelder ikke noe normalstraffenivå ved overtredelse av straffeloven § 295. Ved straffutmålingen må det tas utgangspunkt i det aktuelle typetilfellet og de konkrete omstendighetene, jf. HR-2017-570-A avsnitt 16.
- (97) A kom i kontakt med D i sin rolle som polititjenestemann. Politiet har en særlig rolle i samfunnet som krever en stor grad av tillit. I sin virksomhet kommer politiet ofte i kontakt med personer som er i en sårbar situasjon. Utover krenkelsen av fornærmede er det det skadelig og alvorlig for politiet og politiets rolle når en polititjenestemann utnytter sin særlige posisjon til å oppnå seksuell omgang.
- (98) D var i en svært sårbar situasjon. Hun var, blant annet gjennom sin familie, dypt involvert i et narkotikamiljø og var i jevnlig kontakt med politiet i ulike roller, både som vitne, siktet og fornærmet. Hun var da handlingene fant sted, 21 år gammel, mens A var 34 år. Også aldersforskjellen var dermed betydelig.
- (99) Den seksuelle omgangen var begrenset til ett samleie. Det ble imidlertid gjennomført på en krenkende måte. Hun hadde ikke fra tidligere erfaring med denne typen sex.
- (100) Jeg er kommet til at straffen for handlingen i tiltalen post II c i utgangspunktet bør være fengsel i ett år eller noe over dette.

Samlet straffutmåling

- (101) Ved den samlede straffutmålingen skal også forholdet i post III hensyntas. Som jeg allerede har nevnt, ville dette isolert sett lede til en bøtStraff. Forholdet betraktes da som en skjerpene omstendighet ved utmåling av fengselsstraffen, jf. straffeprosessloven § 40 andre ledd.
- (102) Jeg tar etter dette utgangspunkt i en samlet straff på fengsel i omkring to år og tre måneder.
- (103) Fra dette må det gjøres noe fradrag for lang saksbehandlingstid. Det er nå gått opp mot fire år fra etterforskningen ble påbegynt. Tidsbruken skyldes sakens kompleksitet og i noen grad koronapandemien. Det kan ikke konstateres noen direkte liggetid.
- (104) A har erkjent den seksuelle omgangen med fornærmede, men ikke at vilkårene for straff har vært til stede. En slik erkjennelse bare gi grunnlag for et begrenset fradrag i straffen.
- (105) Jeg er ut fra dette komme til at straffen for de forholdene som er rettskraftig avgjort ved Høyesteretts dom, settes til fengsel i ett år og elleve måneder.

Konklusjon

- (106) Som det har fremgått, er jeg kommet til anken over lovanvendelsen og saksbehandlingen knyttet til tiltalen post II c skal forkastes.
- (107) Etter prøving utenfor anken må tingrettens domfellelse etter post II a og II e oppheves. Opphevelsen omfatter i samsvar med hovedregelen i straffeprosessloven § 347 første ledd også hovedforhandlingen.
- (108) Høyesterett skal fastsette straff for de forholdene der domfellelsen opprettholdes. Det er hensiktsmessig å utforme en ny fullstendig domsslutning som erstatter lagmannsrettens domsslutning punkt 1.

(109) Jeg stemmer for denne

D O M :

1. Anken fra A forkastes når det gjelder domfellelsen etter tiltalen post II c.
2. Tingrettens dom med hovedforhandling oppheves så langt domfellelsen gjelder tiltalen post II a og II e.
3. Lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 1, endres til å lyde:

A, født 00.00.1984, dømmes for overtredelse av straffeloven § 294, jf. § 291 bokstav a, straffeloven § 295 og straffeloven § 171 til fengsel i 1 – ett – år og 11 – elleve – måneder. Til fradrag går 27 – tjuesyv – dager for utholdt frihetsberøvelse, jf. straffeloven § 83.

(110) Dommer **Falkanger:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(111) Dommer **Ringnes:** Likeså.

(112) Dommer **Steinsvik:** Likeså.

(113) Dommer **Webster:** Likeså.

(114) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

1. Anken fra A forkastes når det gjelder domfellelsen etter tiltalen post II c.
2. Tingrettens dom med hovedforhandling oppheves så langt domfellelsen gjelder tiltalen post II a og II e.
3. Lagmannsrettens dom, domsslutningen punkt 1, endres til å lyde:

A, født 00.00.1984, dømmes for overtredelse av straffeloven § 294, jf. § 291 bokstav a, straffeloven § 295 og straffeloven § 171 til fengsel i 1 – ett – år og 11 – elleve – måneder. Til fradrag går 27 – tjuesyv – dager for utholdt frihetsberøvelse, jf. straffeloven § 83.